

werk. Zij moeten de rijst stampen, om ze van de bruine bolsters te ontdoen. Dit geschiedt meestal onder een afdak. Het is een werkje voor den avond als andere arbeid verricht is. Dan zingen de Javaansche meisjes tusschen het eentonig gedruisch van den stamper door hunne schoonste liederen en menig jonge Javaan houdt hen daarbij gezelschap.

Over den rijstbouw sprekende zegt Multatuli in zijn „Max Havelaar“:

„Met hart en ziel is de Javaan overgegeven aan het bebouwen zijner rijstvelden, waarin hij dan ook zeer bedreven is. Hij groeit op te midden zijner sawah's, gaga's en tipar's, vergezelt reeds op zeer jeugdigen leeftijd zijn vader naar het veld, waar hij hem behulpzaam is in den arbeid met ploeg en spade, aan dammen en waterleidingen tot het bevochtigen zijner akkers.

Hij telt zijn jaren bij oogsten; hij rekent den tijd naar de kleur zijner te veld staande halmen; hij gevoelt zich thuis onder de makkers, die met hem padi sneden; hij zoekt zijn vrouw onder de meisjes der dessa, die 's avonds onder vroolijk gezang de rijst stampen, om ze te ontdoen van den bolster; het bezit van een paar buffels, die zijn ploeg zullen trekken, is het ideaal, dat hem aanlacht.”

P. DE ZEEUW J. Gzn.

LIEFDE

Zusterke,

Nu ben je achttien en ... groot.

Reeds is het drie jaar geleden dat ik je zag.

Weet je wel, hoe mooi je toen was.

Ik mag dat nou wel zeggen, immers, je bent nu groot en verstandig.

Voor dat ik ging, heen naar den vreemde, was je nog zoo'n echt kind, een lieve wildzang.

Als je door de bongerd huppelde, het hoofd omhoog en de zonnestralen jou kusten, de wind speelde met je blonde vlechten, dan immers zag ik zoo graag naar je, dan wenschte ik, dat je altoos een kind zou zijn.

Maar toen ik op een middag terwijl we samen onder de kleine appelboom zaten, waar de bloesems de lucht zwaar met heur zoete geur doortrokken en het voorjaarszonlicht de jonge groene bladeren doorstraalde, je zei, dat ik gaan zou, alleen, ver weg, toen werd je zoo stil.

Opeens, je was geen kind meer.

Bleek werd jouw anders reeds zoo blank gezicht, en je heldere blauwe oogen verduisterden, toen je

mij vroeg, niet als een kind, dat niet begrijpt, maar als een vrouw die het leed voelt naderen, en je mij door de betraande wimpers aanstaarde en fluisterde: „Waarom Harro?”

Die tranen, zusterke, die toen aan jouw wimpers in het kleurenlicht der late middagzon als kleine parelen trilden, ik heb ze nooit vergeten.

En weet je, de laatste avond dat ik thuis was, als we zamen de laan door wandelden, waar het zilverlicht der maan, tusschen het loover door, zoo vreemd over den weg fantaseerde, jij met zachte tred naast me liep en niets zeide, dan dat eene bij de ingang van ons erf: „Broer als je weg bent, zal ik voor je bidden en ... nietwaar je zult aan me denken?”

O, dear, hoe graag zou ik je toen gezegd hebben, ik blijf bij je, bij jou, bij vader en op Walda-state.

Maar ik mocht niet, zusje, gaan moest ik, zwerfen in den vreemde, ver van allen ... En nu, Hilda, nu na drie jaren, nu je groot bent?

Je schreef me in jouw laatste brief, van je vroolijke vriendin, van je fiets en auto-tochten, van de zeilwedstrijden, van de nieuwe buurmanszoon en van zulke vele mooie dingen, dat ik denk dat mijn zus het leven wel geniet.

En Hilda ... bid je nog voor me?

Och, ik weet wel, je vergeet me niet, de dag waarop de „postman” jouw brief brengt is altijd een feestdag voor me, maar toch ik geloof dat, zus, je laatste brief wat haastig, wat gejaagd was ...

Of is het verbeelding van je ver weg zijnde, maar scherp lezende oudere broer?

Of gaan misschien je gedachten, je blikken naar buurmans hofstede, waar, zooals je schreef „that fine sportman” woonde? Immers in je voorlaatste brief vroeg je mij, je eens iets te vertellen van dat teere, dat wat men in het lenteleven niet durft noemen, wat liefde heet.

En zus, ik bewonder je toch, dat je mij niet herinnert aan mijn eigen groote liefde, die ik eens tegenover Galama's oudste dochter voelde en welke ze eenmaal beantwoordde.

Hoewel je zwijgt, ben ik toch zeker, dat je het weet, Hilda, en de wonde toen geslagen is nu na drie jaren reeds gedicht, al heeft ze haar litteken achtergelaten.

Daarom zuster, wil ik je wel iets zeggen over — liefde.

Maar eerst moet ik weten, Hilda, of daarbinnen in je reeds, dat wondere, dat vreemde, dat onbevredigende — het verlangen — is binnengeslopen.

Dat maakt, dat je behoefte hebt aan een vriende-

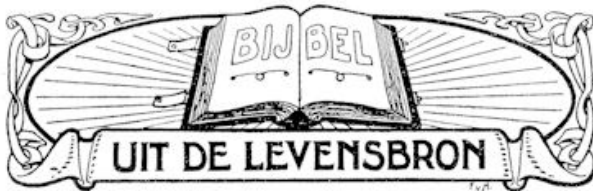
MEISJESLEVEN

CHRISTELIJK TIJDSCHRIFT
VOOR ONZE
VROUWELIJKE JEUGD.

ONDER REDACTIE VAN J. M. WESTERBRINK-WIRTZ EN P. KEUNING

MET MEDEWERKING VAN DE DAMES: JOHANNA BREEVOORT, H. S. S. KUYPER, J. H. KUYPER, J. L. F. DE LIEFDE, A. E. A. MONGERS, H. RIEMENS, C. STRIJDER, MARION VEREN, EN DE HEEREN: B. WESTERA, P. DE ZEEUW J.GZN. ENZ. REDACTIE-ADRES: REDACTIE „MEISJESLEVEN” TE BAARN — UITGAVE: UITGEVERSMGAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH JBZN. TE BAARN Verschijnt den 2^{den} Donderdag van iedere maand. Abonnementsprijs f 1.95 per half jaar. Men verbindt zich voor een geheelen jaargang.

HEMELVAART.

En zij aanbaden Hem, en keerden weder naar Jeruzalem met groote blijdschap. Luc. 24 : 51.

Hoe kan er nu in het hart der discipelen blijdschap zijn?

Hadden zij niet veel meer reden om bitter bedroefd te wezen? Wij zijn immers reeds bedroefd, wanneer er een vriend van ons heengaat. En allermintst zij we blijde gestemd, wanneer we, afscheid genomen hebbende, naar huis terugkeeren.

Ook de discipelen hebben wel gevoeld, wat het heengaan van Jezus voor hen beteekende. Als Hij voor hun oogen opvaart naar den hemel, zien ze Hem na, zoolang ze kunnen. En dan is het eerst de engelenstem, die hen wekt uit het smartgevoel, dat hen bij dit afscheid heeft bevangen, als het, ook verwijtend, klinkt: Wat staat gij en ziet op naar den hemel?

De Heiland heeft Zijn jongeren niet ongevoelig gemaakt voor menschenlijke aandoeningen; integendeel. Wie met Jezus in aanraking komt, leert juist fijner en dieper en teerder voelen; ook het gevoel ondergaat door de invloed van den Heiland een zuivering. Het is dus zeer begrijpelijk, dat de discipelen ook scheidenssmart voelen. Maar zij mogen daar niet aan toegeven. Want het heengaan van Jezus moet hen bovenal zijn een oorzaak van groote blijdschap.

Daaraan herinnert de engel hen, als hij hen spreekt van de wederkomst van den Heiland. Want die wederkomst staat niet op zichzelf. Denkend aan die wederkomst gaan de discipelen eerst weer recht voelen, wie Hij is, die heenging. Hij is niet maar alleen een goed vriend, een eerbiedwaardig leeraar, neen, Hij is de Zoon Gods, de Koning der Koningen. En die wederkomst wijst op Zijn Koningsmajesteit, waarmee Hij nu daarboven zal bekleed worden. Zouden Zijn discipelen zich dáárin niet verblijden?

Maar er is meer. De Heiland zelf heeft gezegd, dat de Trooster tot hen zal komen. Hij heeft gezegd, dat Zijn heengaan ten nutte is van Zijn discipelen. Gaat Hij niet heen, de Trooster komt niet. Want Hij zal als de verheerlijkte Middelaar dien Trooster tot hen zenden. Straks, als Hij in den hemel Zijn plaats heeft ingenomen, zendt Hij Zijn Geest. Eerst dan. En daarom moeten de discipelen zich verheugen. Want zij weten, dat dat heengaan van Jezus voorafgaan moet aan de uitstorting van den Geest. De Heiland heeft het hen nog pas geleden gezegd. „En zie, Ik zend de belofte Mijns Vaders op u; maar blijft gij in de stad Jeruzalem, totdat gij zult aangedaan zijn met kracht uit de hoogte.”

Naar dat Jeruzalem zijn nu de jongeren, gehoorzamend aan het bevel van den Heiland, op weg. En vandaar nu hun groote blijdschap, die de scheidenssmart terugdringt.

Nu zij Jezus verloren hebben, zullen zij Hem terugontvangen meer dan ooit. Een wolk heeft Hem weggenomen van hun sterfelijk oog, ja, maar met het oog huns geestes zien zij Hem. Hun stoffelijk oor zal Hem niet meer hooren, maar de Trooster komt en die zal hen indachtig maken, alles wat Hij tot

hen gesproken heeft. De Heiland zal niet allen dag meer in hun nabijheid zijn, maar nooit zijn ze nog zóó innig met Hem vereenigd geweest als wanneer Zijn Geest over hen zal uitgestort worden.

Dat weten de discipelen, als ze terugkeeren naar Jeruzalem. Vandaar hun groote blijdschap.

En Jezus, die nu Zijn plaats in den hemel heeft ingenomen, heeft Zijn discipelen niet vergeten. Ook in dien hemel der heerlijkheid is Hij voor hen werkzaam. Hij is hen ten goede daar. Hij bidt voor hen. Hij bereidt hun plaats. Hij, het Hoofd van Zijn duurgekochte gemeente, stuwt zijn kracht door Zijn leden hier op aarde heen. Hij bewaart ze, Hij onderhoudt ze, Hij steunt ze. Hij trekt hun ziel naar boven. De jongeren, op weg naar Jeruzalem, is het, alsof zij de stem van den Heiland nog hooren: „En zie, Ik ben met ulieden alle de dagen tot de voleinding der wereld.”

* * *

Groote blijdschap. Maar die blijdschap wordt voorafgegaan door de aanbidding van Jezus. Eerst de aanbidding en dan de blijdschap. Wat zal dat een loven en prijzen van den Heere geweest zijn. Nu zijn eigenlijk de jongeren zichzelf vergeten. Nu denken ze niet meer aan de scheiding. Nu denken ze zelfs in de eerste plaats niet aan al datgene, wat hun door en in de hemelvaart van Jezus zal geschonken worden. Nu denken ze aan Jezus zelf, hun Meester en hun Heere. Straks, op den weg naar Jeruzalem, ja, dan zullen er voor die groote blijdschap honderd redenen zijn voor een. Maar de groote, alles-overheerschende reden is die, dat hun Heiland nu de eere ontvangt, die Hem toekomt.

Let er maar op. Later leest ge wel, dat de discipelen volhardende waren in het bidden en smeeken. Dan drijft de nood, de behoefte des harten bovenal, hun heen tot het smeekgebed, en dan is dat bidden ook mee de vrucht van 's Heilands hemelvaart. Maar daarover gaat het thans niet. Dit aanbidden, waarvan hier sprake is, is een loven en prijzen en danken. Een zich verblijden in de eere, waarmee de Koning der eere gehuldigd wordt. Het gaat hier in de allereerste plaats om Jezus zelf en om Jezus alleen.

Die aanbidding nu brengt groote blijdschap mee. Hoe moeten de jongeren zich niet verheugen over de eere van Hem, dien ze zóó liefhebben! Over Zijn opvaren in majesteit? Over Zijn triomf op dood en wereld? Groote blijdschap komt er in hun hart, als ze Hem aanbidden. En dan volgt hun heengaan naar Jeruzalem. Dan herinneren ze zich, wat die Koning der eere nu voor hen is. Wat Hij hun zal schenken. Wat Hij hun toëgezegd heeft. En dan wordt hun blijdschap nog te grooter. Dan gaan

zij straks naar den tempel, lovende en dankende God. En dan, als zij loven en danken en bidden en smeeken, te allen tijde, is dat hun voorbereiding, om de komst van den Heiligen Geest in te wachten.

* * *

O, als het nu Hemelvaart is, is het maar de vraag, of wij ook iets van de blijdschap der discipelen verstaan. En dan is het in de allereerste plaats wel de vraag, of de hemelvaart van Christus voor ons nog wel realiteit heeft.

Wij zullen het feit wel niet betwijfelen, we zullen de historie van de hemelvaart wel aannemen, maar dat is niet voldoende. Eerst moeten wij, zooals we zijn, aan het feit deelkrijgen. En wij moeten weten, dat die hemelvaart betekenis heeft ten opzichte van ons persoonlijk leven. De zegen van die hemelvaart moet ons toevloeien.

Eerst dan wordt ook de blijdschap van die discipelen ons deel. En eerst dan zullen wij het verstaan, dat die hemelvaart ons, ons zelf, verbindt met den hemel en met Jezus. Eerst dan zullen wij het ervaren, dat wij zonder die hemelvaart arm zouden zijn en verloren.

Geen heilsfeit kan uit de rij van de heilsfeiten gemist worden; er zou geen Hemelvaart zijn zonder 'n Paschen en geen Pinksterfeest zonder Hemelvaart. En zoo zouden wij dan ook zonder de hemelvaart van Jezus die groote blijdschap niet kennen, die het deel der discipelen geworden is.

Maar 't allermeest moeten we er ons toch met de discipelen in verblijden dat Jezus nu gehuldigd wordt als de Koning der eere en dat Hij de lof en de prijs ontvangt, die Hij waardig is.

Eerst moet er, zal onze blijdschap volkomen worden, de aanbidding zijn.

Laat ons dat verstaan, opdat ook de hemelvaart van Jezus een kracht worde in ons leven. Zonder die aanbidding geen knielen voor Jezus. Daarzonder geen gehoorzamen aan Jezus. Daarzonder geen blijdschap in Jezus. En daarom ook zingt de Kerk des Heeren het den zanger van ouds na:

Hij, de Vorst der aard,
Is die hulde waard.

K.

Geest der Waarheid, blaas daarhenen,
Dat de nevel samenrol!
Maak heel de aard, door U beschenen,
Van des Heeren kennis vol.

Ten Kate.

Weer lei hij haar arm in de zijne, maar nu was 't met haar volle besef dat ze op hem leunde.

„Ga je tot aan de tram mee?” vroeg ze.

„Nee, tot aan je huis. Zoo ver ik kan. En morgen mag ik toch weerkomen? Wanneer ga je altijd wandelen? Ik moet me eerst goed realiseeren, dat m'n geluk werkelijkheid is, eerder kan ik m'n hoofd niet weer bij de studie te houden.”

„Kom dan morgen maar terug. Want ik reken er juist op, dat je nu dubbel hard werkt,” zei ze met haar oude schelmsche lachje.

.....

Mijnheer Ter Wille schreef den blos, die Rie's wangen kleurde, eerst toe aan haar wat haastig binnenkomen. Ze zouden toch juist aan tafel gaan, toen ze de bel overhaalde. Maar toen onder 't eten wel de blos wat wegweek, doch 't licht in haar oogen bleef schijnen, zei hij: „m'n geneesmiddel schijnt u goed gedaan te hebben, zuster.”

„Maar dan u nog dacht, mijnheer,” gaf zij terug.

Na den eten ging ze naar boven, naar mevrouw.

„Ziezoo, dat is een andere zuster, dan er vanmiddag uitging,” zei mevrouw tevreden. „Als ik van mijn eerste wandeling zoo opknap...”

„U zou niet zoo lang weg mogen blijven, de eerste keer”, lachte Rie.

Maar daarna, toen mijnheer nog even een eindje om was gaan loopen, biechtte ze aan mevrouw wat haar zoo anders maakte dan gisteren.

„Arm kind, wat moet je geleden hebben. En dan tegen niemand te kunnen klagen,” zei mevrouw meewarig.

„Maar nu is 't alles goed. En eigenlijk was mijn ellende ook mee m'n eigen schuld. Ik had hem méér moeten vertrouwen,” vond Rie nu.

Mevrouw glimlachte „Ik behoef niet te vragen, of u hem liefhebt,” zei ze.

.....

Een klein jaar later kwam Meyenveld wat bleek en mager, en eigenlijk oververmoeid, maar voor zijn laatste examen geslaagd, in Rotterdam bij Wim en Bertha, waar Rie nu haar tehuis had.

Hij bracht, behalve de tijding van z'n slagen, nog de mededeeling, dat z'n werk op 't bureau van den uitgever, die de krant, waaraan hij meewerkte, exploiteerde, ongeveer zou verdubbelen, maar z'n salaris ook zóó verhoogd was, dat ze er op trouwen konden.

„Ik kan me 't nog niet indenken, dat het wachten nu heusch voorbij is,” zei Rie, toen ze samen waren.

„Je zult het toch moeten gelooven,” zei hij glimlachend.

„Het lijkt een droom. Soms lijkt al wat gebeurd is, me een droom.”

„Maar de winst, die het lijden bracht aan ons persoonlijk leven, is geen droom, wel Rie?”

„Nee,” zei ze zacht. „Vroeger zocht ik enkel 't schoone leven. Op z'n mooist zou ik getracht hebben ook wat schoonheid te brengen in 't leven van minder-bedeelden. Pas het lijden leerde me 't geheim van 't gelouterde leven.”

„We weten nu, dat ons leven en onze liefde, ja, dat we zelf aan God toebehooren. En dat weten zal ook straks ons samenleven richting geven,” vulde Meyenveld aan.

En z'n belijdenis klonk als een belofte.

DE VROUW
IN HET BUITENLAND

Dezer dagen konden we lezen, hoe een aantal vrouwen voor een onweder schulde in een gebouwtje, waarin o.m. kruit was geborgen, en hoe een dezer vrouwen door, tegen het verbod in, een sigaret aan te steken, een ontploffing veroorzaakte, waarvan velen het slachtoffer werden. Dat vrouwen, wanneer ze zich eenmaal de gewoonte van rooken hebben eigen gemaakt, hieraan nog hartstochtelijker hechten dan de mannen, zou men ook kunnen afleiden uit het volgende eigenaardige arbeidsconflict in Engeland:

De *Daily Mail* schrijft: Een merkwaardige staking is te Leeds uitgebroken, waar n.l. 100 meisjes, werkzaam in een groote fabriek, den arbeid hebben neergelegd, ten einde de wederindienstneming te verkrijgen van vijf vrouwelijke collega's, die wegens rooken onder het werk waren ontslagen.

De firma had een streng verbod uitgevaardigd tegen 't rooken in arbeidstijd. Vrijdagmiddag werden de vijf meisjes betrapt en op staanden voet ontslagen. Dadelijk daarop legden de andere arbeidsters het werk neer, en eischten dat de ontslagenen weer in dienst zouden worden genomen. De firma weigerde dat volstrekt. Het is, zegt ze, een kwestie van discipline, en raakt geenszins een of ander principieel punt van arbeidscontract, bezien van het standpunt der vakvereeniging.

Nog een andere kwestie, de vrouw aangaande, houdt de Engelschen bezig. Het betreft nu niet een aantal werkneemsters, maar een werkgeefster, en 't gaat over niets meer of minder dan 't plaats nemen in het Hoogerhuis. De zaak is deze:

Lady Rhondda heeft de vraag gesteld, of men haar secte zou disqualificeeren om in het heerenhuis zitting te nemen. Zooals men misschien weet heeft tot nog toe nooit een vrouw zitting gehad in de Britsche Eerste Kamer.

Lady Rhondda is de dochter van den het vorig jaar overleden burggraaf Rhondda, den steenkolenmagnaat uit Wales.

De advocaat-generaal stond tegenover het verzoek niet afkeerig. Het resultaat van het onderzoek der commissie was dan ook, dat de voorzitter verklaarde, dat de commissie zich gunstig zou uitspreken tegenover het verzoek van Lady Rhondda.

Na afloop van het geding door een persman ondervraagd, verklaarde de lady opgetogen te zijn over het goede resultaat van haar actie.

Op de vraag, wanneer zij de historische daad zou stellen, om namelijk tusschen de peers en bisschoppen plaats te nemen, zeide zij lachend, dat zulks zoo gauw niet zou gaan en dat zij geduldig moest afwachten, totdat zij door het hoogerhuis zou worden uitgenoodigd om zitting te nemen. De kwestie van de toelating der vrouw moet eerst ook door het hoogerhuis zelf worden aangenomen.

Lady Rhondda is een groote zakenvrouw en directrice van niet minder dan 27 maatschappijen. Met haar vader was zij een der weinig overlevenden van de tot zinken gebrachte „Aquitania”.

Wordt het verzoek van Lady Rhondda ingewilligd, dan zullen nog acht andere edelvrouwen haar rechten op een zetel in het heerenhuis doen gelden. Dat het verzoek zal worden ingewilligd is niet onwaarschijnlijk.

In China. Ernstiger zijn de toestanden, waarmee Engeland te doen heeft in de onder Engelsch gezag staande Chineesche havenstad Hongkong.

Sinds onheugelijke tijden bestaat te Hongkong het gebruik van „Mui-Tsai”, een vorm van adoptie van kleine meisjes. Langen tijd is er over gestreden, of dit gebruik eigenlijk niet een vorm van slavernij was, om geen erger woord er voor te bezigen. Met de Engelsche wet was het, gelijk was uitgemaakt, onverenigbaar.

Wat is „Mui-Tsai”? In werkelijkheid het volgende: jonge meisjes tusschen vier en dertien jaar oud, worden eerst voor den schijn geadopteerd, en daarna door bemiddeling van makelaars verhandeld voor „huiselijke en andere diensten”. Thans zijn zulke wantoestanden aan het licht gekomen, dat een onderzoek werd gelast. De Chineezzen zelf schijnen ook op een ingrijpen van hoogerhand gesteld te zijn.

Er bleek o.m., dat voor de meisjes tusschen 10 en 15 pond sterling werd betaald voor ieder jaar dat ze telden. Natuurlijk waren er koopers te goeder trouw, maar de meesten sloten zulk een koop af om

de kinderen aan de prostitutie over te leveren of om er anderszins hun eigendomsrecht over uit te oefenen. Men schat het aantal der te Hongkong aldus in slavernij verkeerende kinderen op niet minder dan 50.000.

Thans zal omtrent dit hoogelijk onzedelijke stelsel te Londen een conferentie worden gehouden.

In Amerika zijn het niet de kinderen van een vreemde nationaliteit, maar de eigen landskinderen, die tegen zichzelf beschermd moeten worden. Het is n.l. gebleken dat 1600 jongens en 12.634 meisjes van den leeftijd van vijftien jaar in 1920 gehuwd zijn. Sinds zijn 82 jongens en 499 meisjes weer gescheiden. Zou hier niet een wettelijk verbod moeten worden gemaakt?

J. M. W.—W.

JACQUELINE VAN DER WAALS

Een der toch reeds weinige christelijke litteratoren van beteekenis is door den dood van ons weggenomen. En daar de heengegane een vrouw was, past ons wel een woord van herinnering in dit blad.

Misschien is haar eigen bescheidenheid er schuld aan, maar ik kan de gedachte niet van mij afzetten, dat haar heengaan wel heel kalm is opgenomen in onze christelijke kringen. Alsof het niet zoo heel erg was, dat de stem van deze dichteres voortaan niet meer gehoord zal worden. Voelt ons christenvolk nog te weinig voor poëzie?

Zelve zou de dichteres mogelijk niet geklaagd hebben, dat er te weinig woorden aan haar werden gewijd. In haar ziekte wilde ze niet, dat er nog eens opzettelijk over haar toestand zou geschreven worden. En in haar laatste bundel zegt ze:

„Gaf mij ooit, in vroeger stonden
Haat of onrecht stof tot klagen
Over and'rer menschen zonden?
Ik geloof het noô.
Of miskennis? Zoude ik vragen,
Om gekend te zijn, wier stage
Zorg bestond in 't veilig dragen
Van 't incognito? ¹⁾)

Maar toch: het christelijk Nederland mocht er wel anders over denken. En gelukkig blijken niet allen zoo onaandoenlijk.

Mee door haar bescheidenheid weten we weinig meer van deze dichteres, dan haar verzen ons leeren. Soms treft ons daarin een toon van somberheid:

¹⁾ Incognito = naamsverberging.

„Zoude ik mijn liedjes,
De vluchtige, lichte
Liedekens zingen
Gelijk ik ze zing?
Zoude ik zoo lustige
liedekens dichten,
Zoo het mij naar
mijn lust verging?

Zoude ik mij spelender-
wijze vermeiden,
Dingen bezingend,
die buiten mij zijn:
Vrede — van 't vee
in de vredige weiden,
Vreugde — van bloemen
en zonneshijn?

Zoude ik zoo vreugdige
liedekens zingen,
Zoo ik hier binnen
de vreugde vond?”

Van de dingen rondom haar zong ze. En ze deed het mooi. Sommige van haar natuurliedjes zijn bekend b.v. „Winterstilte” en 't vaak, ook op meisjes-

vereeningen gereciteerde: „Najaarslaan” met de regels:

Ik sprak: „Als bij mijn aankomst wijd
Die poorten openstaan
In welk een groote heerlijkheid
Zal ik dan binnengaan;
Indien van goud de gangen zijn,
Hoe groot moet mijn verlangen zijn,
De zalen in te gaan.”

Afgaand op hetgeen ons tegenklonk uit vele harer verzen mogen we gelooven, dat zij nu de gouden heerlijkheid is ingegaan.

Haar laatste vers, dat zij dicteerde, omdat ze niet meer schrijven kon, en dat is opgenomen in het Chr. letterkundig tijdschrift „Opgang” luidt:

„Dank, dat ik mocht spreken,
Eer het groote zwijgen komt,
Eer mijn stem zal breken
En mijn woord verstomt.

Als de hand zal zinken
Die het speeltuig heeft gevoerd,
Zal de harp nog klinken,
Door den wind beroerd?

Zal haar klank bewaren
Van mijn ziel het kranke beeld?
Of Hem openbaren,
Hem, wiens stem de snaren
Aanroert en bespeelt?”

Wanneer deze regelen er toe bijdragen, dat men niet alleen nog eens aan deze dichteres denkt, doch dat men ook haar verzen leest, die door hun eenvoud voor velen begrijpelijk zijn, dan is mijn doel bereikt.

J. M. W.—W.

INTELLECTUEELE OPVOEDING

VII (slot).

Het „onderwijs” der jonge vrouw (b).

Wanneer het jonge meisje op 16 à 17 jarigen leeftijd met haar hoofdje vol schoolse wetenschap bij Moeder in de huishouding komt en niet direct iets behoeft bij te dragen voor eigen onderhoud, dus geen plaats behoeft te zoeken op een kantoor, of iets anders, zal zij toch verstandig doen zich in minstens één harer meest geliefde vakken zóó te bekwamen, dat zij tegen haar meerderjarigheid daarin een examen kan doen, dat haar, zoo dit noodig of gewenscht blijkt, in staat kan stellen „op eigen beenen te staan” of zooals men ook wel zegt „zichzelf te bedruipen”.

LEZEND

(Bij de plaat)

Ze is verdiept in haar lectuur.

Ze ondergaat het wonder, dat wij gewoon zijn maar zoo heel eenvoudig aan te duiden met het woord lezen. Denk nu niet dat ik een ander woord voor deze bezigheid zou willen hebben, dat zou dwaasheid zijn, maar — zijn we er ons bewust van hoe veel dat „lezen” bevat? Wat doen, droomen, genieten, lijden, we door het lezen, hoe hoog opgenomen, hoe laag neergehaaid kunnen we zijn. Wat een verschil maakt het niet, wat, en hoe we lezen.

Van veel minder belang schijnt het, waar en wanneer we lezen.

Schijnt.

Want het is wel degelijk van belang — om slechts bij het wanneer te blijven — welken tijd we voor het lezen nemen.

En zien we naar dit meisje, dan behoeven we daaraan toch werkelijk niet te twijfelen.

Midden onder haar werk, 't kluwen nog op haar schoot, heeft ze het boek genomen.

't Is een boeiend boek. Ze heeft er onder haar werk telkens haar gedachten bij gehad. Geen wonder ook, het was zoo mooi! Slechts met moeite heeft ze het straks kunnen wegleggen, en nu...

Maar 't was ook zoo erg mooi, en ze moest net uitscheiden toen ze 't meest benieuw was hoe het nu wel zou gaan. En ze leest, zonder meer te denken aan den arbeid, die eerst verricht moest worden.

— Dit lezen is niet goed.

En toch is het een wáár, een goed boek. En toch kan het lezen er van veel nut: een goeden invloed hebben. En toch leest ze zooals ze lezen moet: nauwlettend en met toewijding.

Het is zoo, maar toch neemt ze voor zichzelf de zegen van dit boek weg, door geen acht te slaan op 't wanneer, dat toch even goed een wet is voor het lezen als het wat en het hoe.

Straks, als ze op staat en met schrik bemerkt, hoe ze haar werd tot haar eigen en anderer schade verwaarloosd heeft, zal de goede stemming, zullen de goede voornemens, wellicht door het lezen van dit boek gewekt, afstuiten op de onvoldaanheid en het schuldbesef, dat dit lezen haar gegeven heeft.

En dan hopen we, dat ze erdoor geleerd heeft en voor een volgenden keer rustig de tijd zal tegemoet zien, waarop ze, nadat het werk is gedaan, haar boek nemen mag.

En zou ze er dan niet veel meer aan hebben?

P. v. R.

LACHEN IN DE KERK.

Eigenlijk mag ik daar niets over zeggen, want zelf heb ik in mijn tijd er ook wel eens aan meegedaan en 'k weet dus precies hoe 't gaat.

Maar nu weet ik óók, door latere ondervinding, hoe ontzettend hinderlijk het voor anderen kan zijn. Over den plicht van de eerbied spreek ik nu maar niet, die veronderstel ik bij mijn lezeressen bekend genoeg.

En als ik dan zoo eens in de kerk zit en in de rij voor me zoo'n paar „bakvischjes” tref, die de helft van den tijd telkens heel stilletjes, onhoorbaar haast, maar toch met korte heftige schouderchokjes haar „pret” botvieren, dan kan ik haast niet nalaten eens heel zachtjes te vragen: „Och toe, wees nu stil en ernstig, hinder een ander niet.”

Maar ik doe het nooit.

Want ik moèt dan wel denken aan de dagen dat ik — zelf kind nog — het óók wel eens gedaan heb, en altijd zonder het te willen en dan voel ik het als een vergelding voor wat ikzelf in mijn tijd onbewust doordat ik niet beter me wist te beheerschen, een ander aandeed.

En ook weet ik wel, hoe zoo'n vermaning, op het oogenblik zelf gegeven, de lachlust nog meer prikkelt en de zaak eer verergert dan vermindert.

Ja zeker, ik weet nog precies hoe het gaat.

En nu denk ik, juist dáárom, omdat ik het zoo weet, en omdat ik mezelf ook niet altijd heb kunnen inhouden vroeger, mag ik er eens een woord over zeggen hier.

Want hard oordeelen zal ik niet. 'k Weet immers veel te goed: zelf kan je 't niet helpen, je wil niet lachen, en elke keer neem je je voor: 't is nu de allerlaatste geweest en je probeert al je aandacht bij de woorden van den leeraar te houden, waar toch niets lachwekkends in is... maar die vriendin van je, of dat andere kennisje dat naast je zit, ze kan er gewoon niets aan doen, maar ze proest al als ze wat ziet, goedlachs type als ze is. Ze vindt het heusch zelf wel naar, maar ze kán 't niet laten. En in de kerk gebeurt er zooveel komieks vindt ze: een onhandige collectant, die tegen de lamp stoot, of een juffrouw d'r hoed bijna aftrekt, waar zij dan met een angstig gezicht naar grijpt — een stoof of paraplu die opeens „bijná” omvalt, als 't echt valt, dan lach je niet, dan geneer je je toch heusch wel wat. Och zelf ben je zoo niet, ik weet het wel, je zou niet beginnen, maar als zoo'n lachtype naast je zit en je voelt zicht, heel zacht de bank beginnen te „beven”, en ze probeert je aan te kijken,

LEZEND

